

Nikjer ni imela miru in tolažbe, le kadar je mogla, je pohitela na grob svojega očeta, svoje mamice . . .

In potolažena se je vedno vračala domov.

*

Dolge tedne je hranila denar, da je kupila na Vernih duš dan dve svečici in jih prižgala svojim staršem v spomin.

Klečala je ob njih grobu in molila.

Zvečerilo se je. Ljudje so se začeli razgubljati, a Marica je še vedno klečala ob grobovih.

Zdi se ji, da se odpira nebo, da vidi svojo mater, kako se ji približuje . . . kako si želi nje, Marice.

O, da bi mogla k nji! Srečna bi bila!

Vetrovi so zatulili po prirodi. Mraz je pritisnil . . . Sneg je začel padati v debelih kosmih. Marici se je pa zdelo, da je prišla do nje mati in jo dvignila v sinje višave . . .

Drugo jutro je zagledal grobar ob grobu — zmrznjeno deklico.

Generalček.

Spisal E. Gangl.

Na paši je bila gotovo polovica vaške mladine. Druga polovica je ostala doma: saj jih rabijo tudi na domu. Zdaj je treba skočiti v prodajalnico po soli ali olja, zdaj je treba naklati nekaj tresak, zdaj je treba skočiti na vrt po medprstje drobnjaka, zdaj je treba zazibati najmlajšega kričača, ki veka, da so mu oči vse solzne. In vsak pameten človek takoj izprevidi, da ne vzmore vsega tega mati sama, saj ni na svetu matere, ki bi imela desetero rok.

Da pa so bili delo in napor pravilno razdeljeni, zato so bili na paši danes ti, jutri oni, doma pa danes oni in jutri ti. To se je vrstilo tako dan za dnevom.

In tisti, ki so bili danes na paši, so zagledali prihajati po poti čudno družbo. Deček je stopal po poti, trudno in počasi. Opiral se je na palico, na vrvcu pa je vodil psička, lepo kodrastega, z dolgim metlastim repom. Psiček je stopal takisto počasi. Bil je videti upehan in izmučen od dolge hoje. Ob traku, obešenem preko desne rame, je nesel deček skrinjico, pokrito s prtom. Kdo bi si bil mislil, da so to orglice, prave, vesele in glasne orglice, ki jih je treba samo zasukati, da zapoje lepo in ubrano. Na orglicah pa je čepela čudna, lična, pastirjem in pastircam doslej neznana živa stvarca.

Pastirji in pastirice so gledali z velikimi očmi in odprtimi usti to nenavadno družbo, prihajajočo po dolgi, prašni cesti. Spogledali so se pastirji in pastirice in kar obenem so zaklicali vsi vprek: „Generalček gre!“ In še enkrat: „Generalček gre!“ In še v tretje: „Generalček gre!“

Generalček!

Ali so pa vedeli, kak je general, da so takoj izpoznali generalčka?

Kaj bi ne vedeli?

Saj je živel v vasi stari Klepec, mož sivih las in napol slepih oči, ki je služil cesarju in se večkrat opravičeno pobahal, da je streljal na sovražnika, ko so se borili cesarski možje tam v deželi laški. Starost je Klepeca-vojaka popolnoma pootročila. Iz navadnega vojaka se je dvignil v sanjavnosti na stare dni do generalske časti in se je časih, ko je bil po-

seбно udobrovoljen, tudi oblekel v generalsko uniformo, ki si jo je bil sam skrpal in zmašil. Oblekel je rdečo suknjo s svetlimi gumbi in zlatimi našitki, nataknil bele hlače z zlato vrvco ob straneh in se pokril s širokim, triogelnim klobukom, ki mu je z vrha vihrala zelena perjanica.

Otroci so torej poznali generala Klepca.

In tista čudna, lična, pastirjem in pastircam doslej nepoznana živa stvarca na dečkovi skrinjici je bila do pičice opravljena tako kot stari Klepec ob posebno veselih časih.

Zatorej ni nič čudnega, da so kričali otroci, da prihaja generalček.

Pozabili so na pašo in živino, ki se ni zmenila za trojico tujcev, ter jo ubrali z brzimi koraki proti vasi, kličoč venomer: „Generalček gre! Generalček gre!“

To glasno, nepričakovano naznanilo je imelo na ves vaški svet toliko močan vpliv, da so stari in mladi otroci ostavili domove in pohiteli na cerkveni trg, da vidijo generalčka.

In prišel je generalček.

Generalček je prišel, se zravnal na skrinjici in gledal s trepetajočimi, nemirnimi očmi ljudi, ki so prihajali od vseh strani.

„Saj je opica!“ so zavpili tisti, ki so že kdaj videli tako živalco.

„Opica!“

„A oblečena je kot general!“

Precej so se nekateri domislili, da je opica jako ukovita žival, ki nima pod nizkim čelom zgolj slame ali otrob.

„Kaj neki zna?“ so se povpraševali in nestrpnost čakali, da jim pokaže uniformovana živalca svoje spretnosti.

Dečkovo lice je bilo mirno in resno. Ni ga vznemirjala radovedna množica ljudi. Bil je nemara navajen zvedavih gledalcev. Zatorej mu je bilo lice mirno in resno. Nič otroškega ni bilo na njem. A tega ni opazil nihče. Vse oči so gledale generalčka.

Prijazno je pogladil deček opico in jo postavil na tla. Odgrnil je skrinjico. In hipoma so se zasvetile v medlem jesenskem solncu piščalke.

Psiček in generalček — oba sta gledala dečka. Najbrže sta čakala na ukaz mladega gospodarja.

In res!

Ta je zaklical: „Alo, hop!“ In v tem hipu so zapele orglice.

In v ravno istem hipu se je zavihтел generalček na psička, ki se je zapodil v širokem kolobarju okolo dečka. Deček pa je vrtel orglice, da so vriskale poskočno pesemco, zraven je pa še pel z lahkim, nekoliko tresočim glasom. A umeli ga niso. Besede, ki jih je izgovarjal, so jim zvenele tuje . . .

V srcih gledalcev je zakipelo veselje, a obenem se jih je polastilo tudi občudovanje. V velikem presenečenju so skoro prezrli krožnik, ki ga je položil deček k nogam, da bi mu kaj darovali za tako izreden užitek.

Starejši ljudje so se naposled vendar domislili, čemu je krožnik ob dečkovih nogah. Nаметali so mu nanj nekoliko krajcarjev. A tudi tedaj, ko je spravljal deček darovane novce, mu je ostalo lice mirno in resno . . .